

ΟΙ ΟΠΑΔΟΙ ΤΟΥ ΙΗΟΥ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδιον 32).

Ἀμφιβάλλομεν ἂν ὁ κάλαμος δύναται νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μίαν ἰδέαν τῆς ὀφείας, ἣν προσέφερεν ὁ χορὸς οὗτος. Ἐν γένει δέ, ὡς καὶ τὸ ὄνομα χορὸς τῶν θυμάτων ὑπεδείκνυεν, οὐδεὶς ἐδύνατο νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ χορῷ ἐκείνῳ ἐὰν δὲν ἐκέκτοτο ἀλλόκοτά τινα προνόμια, τὰ ὁποῖα τῷ εἶχον δώσει συγγενεῖς σταλέντες εἰς τὴν λαιμητόμον ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἢ τοῦ δήμου τῶν Παρισίων, σφαιροβοληθέντες ὑπὸ τοῦ Κολλό-Δερβοᾶ, ἢ πνιγέντες ὑπὸ τοῦ Καρρίε. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ λαιμητομηθέντες κατὰ τὰ τρία ἔτη τῆς Τρομοκρατίας, ὑπερέβαινον κατὰ τὸν ἀριθμὸν τὰ λοιπὰ θύματα, αἱ πλεῖσται τῶν χορευτῶν στολαί, ἦσαν στολαί τῶν θυμάτων τῆς λαιμητόμου. Τοιοῦτοτρόπως τὸ μέγιστον μέρος τῶν χορευτριῶν, ὧν αἱ μητέρες ἢ αἱ πρωτότοχοι ἀδελφαὶ ἔπεσαν ὑπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου, ἔφερον τὴν αὐτὴν ἐνδυμασίαν, ἣν αἱ μητέρες καὶ ἀδελφαὶ τῶν ἔφερον κατὰ τὴν τελευταίαν καὶ πένθιμον αὐτῶν στιγμήν, τουτέστιν ἐσθῆτα λευκὴν, ἐπικάλυμμα ἐρυθροῦν καὶ τὴν κόμην κεκομμένην ἄνωθεν τοῦ τραχήλου. Τινὲς αὐτῶν μάλιστα, ἵνα προσθέσωσιν εἰς τὴν χαρακτηριστικωτάτην ἄλλως ἐνδυμασίαν ταύτην, λεπτομερείας μᾶλλον ἐκφαντικὰς, εἶχον δεδεμένον περίξ τοῦ λαιμοῦ τῶν νῆμα ἐρυθροῦν μετάξινον, λεπτόν ὡς ἡ ἀκμὴ ξυροῦ, τὸ ὁποῖον ἐδείκνυε τὴν διὰ τοῦ τραχήλου διάβασιν τοῦ πελέχεως τῆς λαιμητόμου.

Ἐπίσης καὶ οἱ ἐν τῷ χορῷ εὕρισκόμενοι ἄνδρες, ὅσοι ὑπῆγοντο εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, εἶχον τὸ περιλαΐμιον τοῦ ἱματίου τῶν κεκλιμένον πρὸς τὰ ὀπίσθεν, τὸ δὲ τοῦ ὑπενδύτου κυματίζον, τὸν τράχηλον γυμνόν καὶ τὴν κόμην κεκομμένην.

Ἄλλοι ὅμως, ὅπως εἰσέλθωσιν εἰς τὸν χορὸν, ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ἄλλα δικαιώματα· ἀντὶ δηλαδή νὰ μετρώσῃ θύματα ἐν ταῖς οικογενείαις τῶν, ἔπρεπεν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ κάμνωσι θύματα. Καὶ οὗτοι ἦσαν πολυπληθεστάτοι.

ὑπῆρχον ἐν τῷ χορῷ ἄνδρες τεσσαράκοντα μέχρι τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν ἡλικίας, οἵτινες εἶχον ἀνατροφὴν εἰς τοὺς θαλάμους τῶν ὠραίων ἐταίρων τοῦ **ΙΗ'** αἰῶνος, οἵτινες εἶχον γνωρίσει τὴν Κυρίαν Δουβαρρὺν εἰς τὰ ἀνώγαια τῶν Βερσαλλιῶν, τὴν Σοφίαν Ἀρνούτου παρὰ τῷ **Κ.** Λωραγγαί,

τὴν Δουθὲ παρὰ τῷ κόμητι τοῦ Ἀρτοᾶ, καὶ οἵτινες ἀπὸ τοῦ πολιτισμοῦ εἶχον ἀρυσθῇ τὸ βερνίκειον, οὕτως εἰπεῖν, δι' οὗ ἐπέχριον τὴν ἀγριότητα αὐτῶν. Ἦσαν ἀκόμη νέοι καὶ ὠραῖοι, εἰσῆρχοντο εἰς τὴν αἵθουσαν σείοντες τὰς εὐώδεις φενάκας τῶν καὶ τὰ μυρίζοντα ῥινόμακτρά των, καὶ τοῦτο δὲν ἐγένετο ἀσκόπως, διότι ἂν δὲν ὠσφραίνοντο τὴν ἄμβαριν καὶ τὰ μῦρα, ἤθελον ὠσφραίνεσθαι αἷμα.

ὑπῆρχον πρὸς τούτοις ἐκεῖ ἄνδρες εἰκοσιπενταετῆς ἢ τριακοντούτεις, ἐνδεδεδυμένοι μετ' ἀπαραμίλλητου κομψότητος, οἵτινες ἀπετέλουν μέρος τῆς ἐταιρίας τῶν Ἐκδικητῶν, οἵτινες ἐφαίνοντο ὡς κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς μονομανίας τοῦ δολοφονεῖν, ὑπὸ τῆς μανίας τοῦ πνίγειν, οἵτινες εἶχον τὴν παραφορὰν τοῦ αἵματος, καὶ τῶν ὁποίων τὴν διψάν δὲν κατέπαυε τὸ αἷμα, οἵτινες ὅταν τοῖς ἐδίδετο διαταγὴ νὰ φονεύσωσιν ἐφόνευον τὸν ὑποδεικνύμενον, ἀδιάφορον ἂν ἦτο φίλος ἢ ἀδελφός, οἵτινες ἐθεώρουν ὡς ἔργον συνειδήσεως τὴν ἀκρίβειαν τῆς δολοφονίας, οἵτινες ἐδέχοντο προθύμως τὴν αἱματηρὰν συμφωνίαν τοῦ θανατῶσαι τὸν δεῖνα ἢ δεῖνα Ἰακωβῖνον, καὶ οἵτινες ἐξεπλήρωνον τοῦτο αὐθωρεῖ.

ὑπῆρχον προσέτι ἐκεῖ νέοι δεκαοκτὼ ἕως εἰκοσιν ἐτῶν, παιδιὰ σχεδόν, ἀλλὰ παιδιὰ τραφέντα ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς ἀπὸ τὸν μυελὸν ἀγρίων θηρίων, ὡς ὁ Πύρρος ἀπὸ τὴν σάρκα ἄρκτων. Ἦσαν μαθητευόμενοι τῶν κλεπτῶν τοῦ Σγυλλέρου, ἦσαν τέλος ἡ γενεὰ ἐκείνη ἢ παράδοξος, ἣτις ἔρχεται μετὰ τοὺς μεγάλους πολιτικούς κλονισμούς, ὡς ἦλθον οἱ Τιτᾶνες μετὰ τὸ χάος, αἱ Ὑδραὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ὡς ἔρχονται οἱ γύπες καὶ οἱ κόρακες μετὰ τὰς σφαγὰς.

Ἦσαν τὸ φάντασμα ἐκεῖνο τὸ χαλκοπρόσωπον καὶ ἀπαθὲς καὶ ἀδιάλλακτον καὶ ἀμείλικτον, τὸ ὁποῖον καλεῖται ἐκδίκησις. Καὶ τὸ φάντασμα τοῦτο συνεφύρετο μετὰ τῶν ζώντων, εἰσῆρχετο εἰς τὰς περιχρύσους αἰθούσας, ἐκίνει τὰ ὄμματα, τὰς χεῖρας, τὴν κεφαλὴν.

Ἡ τρομοκρατία εἶχεν ἐμπνεύσει μέγαν κυνισμόν περὶ τὰ ἐνδύματα, λακωνικὴν λιτότητα περὶ τὴν τράπεζαν καὶ μεγίστην καταφρόνησιν πρὸς ὅλας τὰς τέχνας καὶ τὰ θεάματα. Ἡ θερμιδωριανὴ ἀντίδρασις, τοῦναντίον εἶχέ τι μεγαλοπρεπές, πλούσιον, πεφροντισμένον· ἐξήντλει ὅλην τὴν πολυτέ-

λειαν καὶ ὅλην τὴν μαλθακότητα, καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ', μὲ μόνην τὴν διαφοράν ὅτι προσέθηκεν εἰς αὐτὰ τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὸ αἷμα χαρές.

Ὁ Φρερὼν ἔδωσε τὸ ὄνομά του εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν νεολαίαν, τὴν ὁποίαν ὠνόμασα Φρερώνιον νεολαίαν ἢ νεολαίαν χρυσήν. Ἀλλὰ διατί ὁ Φρερὼν καὶ ὄχι ἕτερός τις ἔσχε τὴν παράδοξον ταύτην καὶ ἔλεεινήν τιμὴν;

Τοῦτο ἐγὼ δὲν ἐπιφορτίζομαι νὰ σᾶς εἰπω, διότι αἱ ἐρευναί μου (καὶ ὅταν θέλω νὰ φθάσω εἰς ἓνα σκοπὸν οἱ γνωρίζοντές με θὰ μοὶ ἀποδώσωσι τὴν δικαιοσύνην ταύτην, ὅτι αἱ ἐρευναί μου δὲν εἶναι ἐπιπόλαιοι) αἱ ἐρευναί μου δὲν μοὶ τὸ κατέστησαν γνωστόν. Ἰσως ἐγένετο τοῦτο ἐξ ἰδιοτροπίας τοῦ συρμού, διότι ὁ συρμὸς εἶνε θεότης καὶ αὐτῆς τῆς Τύχης μᾶλλον ἰδιοτροπός.

Μόλις οἱ ἀναγνώσται μας σήμερον γνωρίζουσι τί ἦτον ὁ Φρερὼν, καὶ ἐκεῖνος ὅστις ὑπῆρξεν ὁ θώραξ τοῦ Βολταίρου εἶναι μᾶλλον γνωστός ἐκείνου, ὅστις ἐγένετο προστάτης τῶν δολοφόνων του.

Ὁ εἰς ἦτον υἱὸς τοῦ ἄλλου. Ὁ Λουδοβίκος Στανίσλαος ἦτον υἱὸς τῆς Ἑλίζης Αἰκατερίνης. Ὁ πατὴρ εἶχεν ἀποθάνει ἐκ τῆς ὀργῆς ἰδὼν τὴν ἐφημερίδα του διακοπεῖσιν ὑπὸ τοῦ σφραγιδοφύλακος Μιρομεσνίλ.

Ὁ ἕτερος ὀργισθεὶς ἔνεκα τῆς ἀδικίας, ἧς ὁ πατὴρ του ἐγένετο θῦμα, ἐνηγκαλίσθη κατὰ πρῶτον μετὰ ζήλου τὰς ἐπαναστατικὰς ἀρχάς, καὶ ἀντὶ τοῦ φιλολογικοῦ ἔτους, θανόντος καὶ ταφέντος τῷ 1775, ἔπλασε τῷ 1789 τὸν Πήτορα τοῦ Λαοῦ. Σταλέντος ὡς ἐκτάκτου ἀποσταλμένου ἐν ταῖς μεσημβριναῖς ἐπαρχίαις, ἡ Μασαλλία καὶ τὸ Τουλὼν τηροῦσιν ἀκόμη καὶ σήμερον τὴν ἀνάμνησιν τῶν ὁμοτήτων αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὰ πάντα ἐλησμονήθησαν, ὅτε τὴν 9 θερμιδώρου ἐκηρύχθη κατὰ τοῦ Ροβεσπιέρου καὶ ἐβοήθησεν ὥστε ν' ἀποτιναχθῇ ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ὑπερτάτου Ὁντος τὸ ἀγαλμα ἐκείνου, ὅστις ἀπὸ ἀπόστολος ἐγένετο θεός. Ὁ Φρερὼν, μισούμενος ὑπὸ τοῦ Ὁρους, τὸ ὁποῖον τὸν ἐγκατέλειψεν εἰς τοὺς σκληροὺς δδόντας τοῦ Μωϋσεῶς Βαύλου, ὁ Φρερὼν ἀποστρεφόμενος ὑπὸ τῆς Γιρόνδης, ἧτις τὸν παρήτησεν εἰς τὰς ἀράς τοῦ Ἰσνάρδου, ὁ Φρερὼν, ὡς ἔλεγεν ὁ φοβερός καὶ γραφικὸς ῥήτωρ τοῦ Βάρ, ὁ Φρερὼν, ὅπως γυμνὸς καὶ κεκαλυμμένος μετὰ τὴν λέπραν τοῦ ἐγκλήματος,

ἐγένετο δεκτός, ἐθωπεύθη, ἐπεριποιήθη ὑπὸ τῶν θερμιδώριανων, ἔπειτα ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐκείνων καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς αἰτίας εὐρέθη αἵφνης ἐπὶ κεφαλῇς ἰσχυρᾶς μερίδος νέων σφριγόντων καὶ ζωηρῶν, ἐτέθη μεταξὺ τῶν παντοδυνάμων τότε παθῶν καὶ τῆς ἀδυναμίας τῶν τὰ πάντα ὑφισταμένων νόμων.

Ἐν τῷ μέσῳ λοιπὸν τῆς χρυσῆς ταύτης Φρερωνεῖου νεολαίας, τῆς παχυστομούσης καὶ ζωηρᾶς καὶ τὸν λόγον τῆς τιμῆς τῆς εἰς τὰ πάντα πρόσφερούσης, εὐρέθη καὶ ὁ Μοργάν. Πρᾶγμα δὲ ἀκατάληπτον ἀλλ' ἀληθές, ὅλη ἡ νεολαία ἐκείνη, ἐναντίον τῶν ἱματισμῶν οὓς ἔφερεν, ἐναντίον τῶν ἀναμνήσεων, ἃς οἱ ἱματισμοὶ οὗτοι ἐγένων, ἦτον εἰς τὸ ἔπακρον φαιδρά.

Ἐξηγήσατε, ἂν δύνασθε, τὸν τερατώδη ἐκεῖνον χορὸν, ὅστις περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος κατεβίβασεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τάφων πεντήκοντα χιλιάδας τῶν πενθίμων αὐτοῦ χορευτῶν.

Ὁ Μοργάν ἐζήτηι ἀναμφιβόλως τινά. Νέος δέ τις, ὁ ὁποῖος ἐβύθιζεν εἰς θήκην γλυκισμάτων, ἦν τῷ ἔτεινε ἄλλο χάριεν θῦμα, δάκτυλον ἐρυθροῦν ἐκ τοῦ αἵματος, μόνον μέρος τῆς ἀβρᾶς χειρὸς του, ἥθελε νὰ τὸν σταματήσῃ διὰ νὰ τῷ δώσῃ λεπτομερείας περὶ τῆς ἐκστρατείας, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέφερε τὸ αἷματηρὸν ἐκεῖνο τρόπαιον. Ἀλλ' ὁ Μοργάν τὸν προσεμεΐδιασεν, ἔσφιγγε τὴν μίαν του χεῖρα μεταξὺ τῶν χειρῶν του καὶ ἤρκεσθη νὰ τῷ ἀποκριθῇ,

— Ζητῶ ἓνα.

— Δι' ὑπόθεσιν σπουδαίαν;

— Τῆς ἐταιρίας τοῦ Ἰηοῦ. Καὶ ὁ νέος μετὸν καθημαγμένον δάκτυλον τὸν ἄφησε νὰ διέλθῃ.

Μία ἀξιολάτρευτος γυνή, ἡ ὡς ἠθελεν εἰπεῖ ὁ Κορνήλιος μία Μανία, ἧτις εἶχε τὴν κόμην αὐτῆς συγκεκρατημένην ὑπὸ ξιφιδίου μετ' ἀκμὴν ὡς ἡ βελόνη λεπτὴν, τῷ ἐκλείσε τὴν ὁδόν, λέγουσα,

— Μοργάν, εἰσθε ὁ ὠραιότερος, ὁ γενναϊότερος καὶ ὁ μᾶλλον ἀξιαγάπητος πάντων ὅσοι παρευρίσκονται ἐνταῦθα. Τί ἔχετε νὰ ἀποκριθῇτε εἰς τὴν γυναῖκα, ἧτις σᾶς λέγει ταῦτα;

— Ἐχω νὰ τῇ ἀποκριθῶ ὅτι ἀγαπῶ, ἀπεκρίθη ὁ Μοργάν, καὶ ὅτι ἡ καρδιά μου εἶναι λίαν στενὴ διὰ νὰ περικλείῃ ἐν μῖσος καὶ δύο ἔρωτας, καὶ ἐξηκολούθησε τὰς ἐρεύνας του.

Δύο νέοι επίσης συζητοῦντες καὶ λέγοντες « εἶνε Ἀγγλος, » ὁ δὲ « εἶνε Γερμανός » ἐσταμάτησαν τὸν Μοργάν καὶ πάλιν.
— Ἀ! ἰδοῦ, εἶπεν ὁ εἷς, ποῖος δύναται νὰ μᾶς ἐκβάλῃ ἀπὸ τὴν ἀμφιβολίαν.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Μοργάν προσπαθῶν νὰ ἀντιπαρέλθῃ, διότι κατεπεύγομαι.

— Μίαν μόνον λέξιν εἰπέ μας, ὑπέλαβεν ὁ ἕτερος. Ἐστοιχηματίσαμεν ὁ Σαιν-Ἀμάνδος καὶ ἐγὼ ὅτι ὁ δικασθεὶς καὶ φονευθεὶς ἄνθρωπος εἰς τὴν μονὴν τοῦ Σεϊλλῶνος ἦτο κατ' αὐτὸν Γερμανός, κατ' ἐμὲ δὲ Ἀγγλος.

— Δὲν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ Μοργάν, δὲν ἤμην παρών. Ἀπευθύνθητε πρὸς τὸν Ἐκτορα ὅστις ἦτο πρόεδρος τὴν ἐσπέραν ἐκεῖνην.

— Εἰπέ μας ποῦ εἶναι ὁ Ἐκτωρ;

— Εἶπατέ μοι μᾶλλον ποῦ εἶναι ὁ Τιφάνγης, διότι ἐκεῖνον ζητῶ.

— Ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸ βάθος εἶπεν ὁ εἷς δεικνύων τὸ μέρος τῆς αἰθούσης ὅπου ὁ ἀντίχορος ἐπεκράτει καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν, θὰ τὸν ἀναγνωρίσης ἀπὸ τὸν ὑπενδύτην του, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ οὐχὶ εὐκαταφρόνητον πανταλόνιον του· καὶ ἐγὼ θὰ κατασκευάσω ἐν τοιοῦτον ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ πρώτου παληκαρά, ὅπου ἀπαντήσω.

Ὁ Μοργάν οὐδόλως ἠρώτησε τί ὁ ὑπενδύτης τοῦ Τιφάνγους εἶχε περιεργὸν καὶ ἀπὸ οἰοῦμαι εἶδους ὕφασμα ἦν κατεσκευασμένον τὸ πανταλόνιον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατηυθύνθη ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος, ὅπερ τῷ ὑπέδειξεν ὁ νεανίας καὶ εἶδεν ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐζήτηι χορεύοντα μετὰ χάριτος καὶ κομψότητος ἀμιμήτου.

Ὁ Μοργάν ἐνευσε πρὸς τὸν Τιφάνγη, οὗτος δὲ ἐπαύσεν ἀμέσως τὸν χορὸν, ἐκτίρησε τὴν κυρίαν του, ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἐζήτησε συγγνώμην διότι ἠναγκάζετο ἕνεκα σπουδαιότητος ὑποθέσεως νὰ τὴν παραιτήσῃ, καὶ ἐλθὼν ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ Μοργάν.

Εἶναι ἀνωφελὲς νὰ εἰπῶμεν ὅτι τὸ ὄνομα Τιφάνγης, ἀνῆκον εἰς ἀρχαῖον τινα πύργον κείμενον ἐν Βοκάγῃ ἦτον, ὡς ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν βασιλοφρόνων, οὓς ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ παρενείραμεν, ὄνομα ψευδὲς, δι' οὗ ὁ λαβὼν αὐτὸ ἤθελε νὰ κρύψῃ τὸ ἀληθὲς του ὄνομα.

Οἱ δύο νέοι μετέβησαν εἰς δωμάτιον, ὅπερ ἦτο, φαίνεται, προωρισμένον εἰς τοιαύτας συνδιαλέξεις, ἀπαιτούσας τὴν μοναξίαν.

— Τὸν ἶδατε; ἠρώτησεν ὁ Τιφάνγης τὸν Μοργάν.

— Πρὸ μικροῦ τὸν ἄφησα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος.

— Καὶ τῷ ἐδώσατε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως;

— Μάλιστα.

— Τὴν ἀνέγνωσεν.

— Ἀμέσως.

— Καὶ ἔκαμεν ἀπάντησιν;

— Ἐκαμε δύο, μίαν ἐγγραφὸν καὶ μίαν προφορικὴν, ἡ δὲ δευτέρα καταργεῖ τὴν πρώτην.

— Καὶ τὴν ἔχετε;

— Ἰδοῦ αὐτή.

— Γνωρίζετε τὸ ἐμπεριεχόμενον;

— Εἶνε ἀρνητικόν.

— Ἀλήθεια;

— Ἀληθέστατα.

— Γνωρίζει ὅτι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπωλέσωμεν πᾶσαν ἐλπίδα θὰ τὸν μεταχειρισθῶμεν ὡς ἐχθρόν;

— Τῷ τὸ εἶπον.

— Τί ἀπεκρίθη ἐκεῖνος;

— Δὲν ἀπεκρίθη ἀλλ' ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Τί σκοπὸν λοιπὸν νομίζετε ὅτι ἔχει;

— Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ τὸ μαντεύσῃ τις.

— Ἐχει ἰδέαν νὰ φυλάξῃ τὴν ἐξουσίαν δι' ἑαυτόν;

— Νομίζω.

— Τὴν ἐξουσίαν ἀλλὰ τὸν θρόνον;

— Διατί ὅχι καὶ τὸν θρόνον;

— Δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ γείνῃ βασιλεὺς.

— Ὡ! δὲν δύναμαι νὰ σᾶς εἰπῶ ἀκριβῶς ἂν σκοπεύῃ νὰ γείνῃ βασιλεὺς ἀλλὰ καὶ τι θὰ γείνῃ.

— Ἀλλὰ τέλος εἶναι στρατιώτης τυχαῖος.

— Σήμερον, φίλτατε, καλλίτερον νὰ ᾔνεις τις τυχαῖος στρατιώτης καὶ υἱὸς τῶν ἔργων του, ἢ ἐγγονος βασιλέως.

Ὁ νέος ἔμεινε σκεπτικὸς· εἶτα δὲ εἶπε.

Θὰ ἀναφέρω ταῦτα εἰς τὸν Καδοῦδάλ.

— Καὶ προσθέσετε ὅτι ὁ πρῶτος ὑπατος εἶπε τοὺς ἐξῆς λόγους «Κρατὼ τὴν Βανδέαν εἰς τὰς χεῖράς μου, καὶ ἂν θέλω ἐντὸς τριῶν μηνῶν οὐδ' ἐν καψύλιον ἀνάπτει πλέον.»

— Τοῦτο εἶνε καλὸν νὰ τὸ γνωρίζῃ.

— Ἀς τὸ μάθῃ λοιπὸν καὶ ἄς ὠφεληθῇ δεόντως.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ μουσικὴ αἴφνης, ἐπαύσεν, ὁ θόρυβος τῶν χορευτῶν διεκόπη, ἐπεκράτησε μεγίστη σιωπὴ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιωπῆς, τέσσαρα ὀνόματα ἐπροφέρθησαν ὑπὸ φωνῆς ἡχηρᾶς καὶ ἐντόνου.

Τὰ τέσσαρα ταῦτα ὀνόματα ἦσαν τοῦ Μοργάν, τοῦ Γουγιών, τοῦ Ἀμιέτ καὶ τοῦ Λεπρέτρ.

— Συγγνώμην, εἶπεν ὁ Μοργάν εἰς τὸν Ἰφιάνγην, ἐτοιμάζεται ἴσως ἐκστρατεία τίς, ἥς θ' ἀποτελῶ μέρος. Ἀναγκάζομαι λοιπὸν μετὰ μεγίστης μου λύπης, νὰ σὰς ἀποχαιρετήσω. Μόνον πρὶν σὰς ἀφήσω, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἶδω πλησιέστερον τὸν ὑπενδύτην καὶ τὸ πανταλόνιον σας, περὶ ὧν μοι ὠμίλησαν. Εἶνε περιέργεια, τὴν ὁποίαν ἐλπίζω νὰ μοι συγχωρήσητε.

— Πῶς ὄχι, εἶπεν ὁ νέος Βανδαῖος, μετὰ μεγίστης χαρᾶς. Καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὰς λυχνίας, αἵτινες ἔκαιον ἐπὶ τῆς ἐστίας, μετὰ ταχύτητος καὶ κομποπρεπείας ἐπεράσεν.

Ὁ ὑπενδύτης καὶ τὸ πανταλόνιον ἐφαίνετο ὡς νὰ ἦσαν τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος· ἀλλ' ὁποῖον ἦτο τὸ ὑφάσμα ἐκεῖνο, οὐδ' αὐτὸς ὁ ἐμπειρότερον τὰ ὑφάσματα γνωρίζων ἐδύνατο νὰ διακρίνη.

Τὸ πανταλόνιον ἦτο στενόν, ὡς τὰ συνήθη τότε, χρώματος γλυκέος κρεατώδους· τὸ μόνον δὲ ἀξιοπαρατήρητον ἦτον ὅτι οὐδεμίαν εἶχε ραφὴν καὶ ἀκριβῶς προσεκολλᾶτο εἰς τὴν σάρκα του. Ὁ δὲ ὑπενδύτης εἶχε τοῦναντίον δύο σημεῖα χαρακτηριστικὰ, αἵτινα εἵλκυν τὴν προσοχὴν ἐπ' αὐτοῦ, εἶχε δηλονότι τρεῖς ὁπὰς σφαιρῶν, τὰς ὁποίας εἶχον ἐπίτηδες ἀφήσει ἀνοιχτάς, καὶ περὶ αὐτάς ὑογινῶδες χρῶμα τεθειμένον, ὁμοιάζε πρὸς ἐκχυνόμενον αἷμα. Ἐκτὸς τούτου πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος ἦτο ζωγραφισμένη καρδιά ἡματωμένη, ἥτις ἐχρησίμευεν ὡς γνῶρισμα εἰς τοὺς Βανδαίους.

Ὁ Μοργάν ἐξέτασε τὰ δύο ἀντικείμενα ταῦτα μετὰ τῆς μεγαλειτέρας προσοχῆς, ἀλλ' ἡ ἔρευνά του ἀπέβη ἄκαρπος.

— Ἄν δὲν ἦτο πόσον ἀνάγκη νὰ μακρυνθῶ εἶπεν, ἤθελον ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ ἐξετάσω ταῦτα· ἀλλ' ἡκούσατε ὅτι μὲ φωνάζουσι καὶ πιθανόν νὰ ἔφθασαν νέα τινὰ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν. Ὁ Καδουδαὺλ ζητεῖ χρήματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀρπάσωμεν, καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ συνήθως ἡγοῦμαι τῶν τοιούτων ἐκστρατειῶν, ἂν βραδύνω, εἰς ἄλλος θὰ παρουσιασθῇ ἴσως εἰς τὴν θέσιν μου. Εἵπατέ μοι λοιπὸν, τί εἶδος ὑφάσμα εἶνε τοῦτο;

— Φίλτατε Μοργάν, εἶπεν ὁ Βανδαῖος, ἡκούσατε ἴσως ὅτι ὁ ἀδελφός μου συνελήφθη εἰς Βρεσουίρην καὶ ἐτουφεκίσθη;

— Ναι τὸ γνωρίζω.

— Οἱ ἐχθροὶ εἶχον ἀποχωρήσει, ἀφήσαντες τὸ σῶμα αὐτοῦ, τοὺς κατεδιώξαμεν μετ' αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας, ὥστε ἐφθάσαμεν ἐξ ὀπισθεν αὐτῶν. Εὗρον τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ μου εἰσέτι θερμὸν, εἰς δὲ μίαν τῶν πληγῶν του ὑπῆρχε πεφυτευμένος κλάδος τις μετ' ἐπιγραφὴν ταύτην «Ἐτουφεκίσθη ὡς κακούργος ὑπ' ἐμοῦ Κλαυδίου Φλαγεολέτου, λοχίου εἰς τὸ τρίτον τάγμα τῶν Παρισίων.» Ἐλαβον τὸ πτώμα τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἐξέδαρον τὸ δέρμα του, τὸ ὁποῖον φέρον τρεῖς σφαίρας, ἔπρεπε πάντοτε νὰ κραυγάζῃ ἐκδικησὶν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ κατεσκεύασα ἐξ αὐτοῦ πολεμικὸν ὑπενδύτην.

— Ἀ! εἶπεν ὁ Μοργάν μετ' ἐκπλήξεως, εἰς ἣν κατὰ πρῶτον ἤδη ἀνεμιγνύετο καὶ τις τρόμος, ἃ! ὁ ὑπενδύτης οὗτος κατεσκευάσθη ἐκ τοῦ δέρματος τοῦ ἀδελφοῦ σου; Καὶ τὸ πανταλόνιον;

— Ἀ! τὸ πανταλόνιον εἶναι ἀπὸ ἄλλο πράγμα· ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ πολίτου Κλαυδίου Φλαγεολέτου, λοχίου εἰς τὸ τρίτον τάγμα τῶν Παρισίων.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἡ αὐτὴ φωνὴ ἀντήχησε, προσκαλοῦσα διὰ δευτέραν φοράν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν τὰ ὀνόματα τοῦ Μοργάν τοῦ Γουγιών καὶ τοῦ Λεπρέτρ.

Ὁ Μοργάν ἔσπευσεν ἐκτὸς τοῦ δωματίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΓΟΥΓΙΩΝ, ΑΜΙΕΤ ΚΑΙ ΛΕΠΡΕΤΡ.

Ὁ Μοργάν διήλθε τὴν αἴθουσαν τοῦ χοροῦ ἐν πάσῃ αὐτῆς τῇ ἐκτάσει καὶ διευθύνθη πρὸς μικρὰν αἴθουσαν κειμένην πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ἱματιοφυλακείου. Ἐκεῖ δὲ εὗρε τοὺς τρεῖς φίλους τοῦ Λεπρέτρ, Ἀμιέτ καὶ Γουγιών ἀναμένοντας αὐτόν.

Μετ' αὐτῶν εὗρίσκετο νέος τις φέρων στολὴν κυβερνητικοῦ ταχυδρόμου, δηλονότι ἱμάτιον πράσινον καὶ χρυσοῦφαντον. Εἶχε τὰ μεγάλα αὐτοῦ ὑποδήματα πλήρη κονιορτοῦ, τὸν ἱματισμὸν καὶ τὸν ταχυδρομικὸν σάκκον ἐπίσης κεκολλημένον. Ἐπὶ δὲ τῆς τραπέζης ὑπῆρχεν εἰς χάρτης τοῦ Κασσίνη, ἐφ' οὗ ἐδύνατό τις καὶ τὰς ἐλαχίστας τοῦ ἐδάφους ἀνωμαλίας νὰ ἶδῃ.

Πρὶν ὅμως εἰπωμεν τί ἔκαμεν ἐκεῖ ὁ ταχυδρόμος οὗτος, καὶ ἐπὶ τίνι σκοπῷ ὑπῆρχεν ἀνεπτυγμένος ὁ χάρτης, ἀς ῥίψωμεν ἐν βλέμ-

μα ἐπὶ τῶν τριῶν νέων προσώπων, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀντήχησαν εἰς τὴν αἶθουσαν τοῦ χοροῦ, καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν πρωρισμένα νὰ παραστήσωσι μέρος τόσον ἐνεργὸν εἰς τὴν συνέχειαν τῆς παρούσης ἱστορίας.

Ὁ ἀναγνώστης γνωρίζει ἤδη τὸν Μοργάν, τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Πάριν ἐνταύτῃ τῆς παρούσης ταύτης ἱστορίας. Ὁ Μοργάν με τοὺς κυανοὺς ὀφθαλμούς του, με τὴν μαύρην κόμην του, με τὸ ὑψηλὸν καὶ χάριεν ἀνάστημά του, τὸ ἀγέρωχον ὕψος του, τὸ υπερήφανον βλέμμα του, με τὰ δροσερὰ χεῖλη του καὶ με δδόντας, ὧν λευκότερους οὐδέποτε εἶδε τις, εἶχε φυσιογνωμίαν ἥτις ἀπαξ ὀρωμένη ἀδύνατον ἦτο τοῦ λοιποῦ νὰ λησμονηθῇ, διότι ἐν αὐτῇ ἀπηντῶντο στοιχεῖα ἀντίθετα ἀλλήλων, ἡ ῥωμαλεότης καὶ ἡ ἀπαλότης, ἡ γλυκύτης καὶ ἡ ἐνέργεια, ταῦτα δὲ πάντα ἐπέστεφε φαιδρότης μεγίστη, παρέχουσα κατάπληξιν εἰς τὸν θεωροῦντα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔπαιζε καθ' ἑκάστην με τὸν θάνατον, καὶ με τὸν φρικωδέστερον ὅλων τῶν θανάτων, τὸν τῆς λαιμητόμου.

Ὁ δὲ Λεπρέτρ ἦν ἀνὴρ τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, με κόμην βοστρυχώδη καὶ υπόλευκον, ἀλλὰ με ὀφρῦς καὶ μύστακα μαῦρον ὡς ὁ ἔβενος, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν σαπφειρώδεις. Ἦτον ἀρχαῖος λοχαγὸς τῶν δραγόνων, θαυμασίως κατεσκευασμένος διὰ τοὺς φυσικοὺς καὶ ἡθικοὺς ἀγῶνας, διότι οἱ μὲν μύωνες αὐτοῦ ἐδείκνυνον τὴν μεγίστην τοῦ σώματός του εὐρωστίαν, ἡ δὲ φυσιογνωμία του τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην. Ἄλλως τε εἶχε τὸ ἀνάστημα εὐγενές, καὶ τοὺς τρόπους πλήρεις χάριτος, καὶ ἦν ἐνδεδυμένος μετὰ μεγίστης κομψότητος, καὶ ὁσφραινόμενος διαφόρους εὐόσμους ὕλας ἐντὸς φιαλίου τεθειμένας.

Ὁ Γουγιὼν καὶ Ὁ Ἀμιέτ, τῶν ὁποίων ἀγνωστα ἦσαν ἐπίσης τὰ κύρια ὀνόματα, ὡς τὰ τοῦ Λεπρέτρ καὶ Μοργάν, ἦτον γενικῶς γνωστοὶ ἐν τῇ ἑταιρίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Οἱ Ἀχώριστοι· φαντάσθητε τὸν Δάμωνα καὶ τὸν Πυθέα, τὸν Εὐρύαλον καὶ τὸν Νίσον, τὸν Ὁρέστην καὶ τὸν Πυλάδην εἰς ἡλικίαν εἶχοσι δύο ἐτῶν. Τούτων ὁ μὲν ἦτο χαρίης, πολὺλογος, θορυβώδης, ὁ δὲ μελαγχολικός, κατηφής, σιωπηλός, τὰ πάντα συμεριζόμενος μετ' ἄλλων, κινδύνους, χρήματα, ἐρωμένην. Ὁ εἰς ἀνεπλήρου τὰς ἐλλείψεις

τοῦ ἄλλου, καὶ ἕκαστος ἐν τοῖς κινδύνοις ἐλησμονεῖ ἑαυτὸν ἐπαγρυπνῶν ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου, ὡς οἱ νέοι Σπαρτιάται τῆς ἱερᾶς φάλαγγος. Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ Γουγιὼν καὶ ὁ Ἀμιέτ.

Ἐννοεῖται δὲ οἰκοθεν ὅτι καὶ οἱ τρεῖς ἦσαν ὁπαδοὶ τοῦ Ἰηοῦ, καὶ εἶχον προσκληθῇ, ὡς τῷ ὄντι ὑπέθεσεν ὁ Μοργάν, δι' ὑπόθεσιν τῆς ἑταιρίας.

Ὁ Μοργάν εἰσελθὼν διευθύνθη κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν πλαστὸν ταχυδρόμον καὶ τοῦ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα.

— Ἀ! φίλτατε, εἶπεν ἐκεῖνος ὀπισθοχωρῶν μικρὸν μετὰ μορφασμοῦ δεικνύοντος ὅτι ὅπουδῆποτε καλὸς ἵππεὺς καὶ ἂν ἦνέ τις δὲν διατρέχει ἐν ἀνέσει πεντήκοντα λεύγας ἐντάχει ἐπὶ ταχυδρομικῶν ἵππων. Σεῖς ἐνταῦθα οἱ Παρισίνοι, τὴν περνατε καλὰ, καὶ ἀπέναντι ὕμῶν ἰδίως, ὁ Ἀννίβας ἐν Καπύῃ ἐκάθητο ἐπὶ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων. Ἐγὼ δὲ ὁ δυστυχὴς μόλις ἔρριψα ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς αἰθούσης τοῦ χοροῦ, ὡς εὐτελὴς ταχυδρόμος, κομίζων ἐπιστολὰς τοῦ στρατηγοῦ Μασσένα πρὸς τὸν πολίτην πρῶτον ὑπατον. Ἀλλ' ἐδῶ βλέπω ἀριθμὸν θυμάτων ἀξιόλογον· τὸ δυστύχημα ὅμως εἶναι ὅτι πρέπει ν' ἀφήσητε ὑγείαν εἰς ὅλα αὐτὰ! εἶνε δυσάρεστον, ἀπελπιστικὸν ἴσως, ἀλλ' ἡ ἑταιρία τοῦ Ἰηοῦ τὸ ἀπαιτεῖ.

— Φίλτατε Χαστιέρε, εἶπεν ὁ Μοργάν...

— Ὁχι ὀνόματα κύριε εἶπεν ὁ Χαστιέρος. Ἡ οἰκογένεια Χαστιέρου εἶναι ἐντιμὸς οἰκογένεια τοῦ Λυῶν, ὡς λέγουσι, μετεροχόμενη τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Τερώ, ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν· θὰ ἦτο δὲ λίαν ἐξευτελιστικὸν ἂν ἐμάνθανεν ὅτι ὁ κληρονόμος τῆς ἔγεινε ταχυδρόμος καὶ διατρέχει τὰς ὁδοὺς με τὸν ἐθνικὸν σάκκον ἐπὶ τῶν ὤμων. Λεκὸν, ὀνομάζετέ με ὅσον θέλετε, ἀλλὰ Χαστιέρον ὀχι, διότι τὸν Χαστιέρον δὲν γνωρίζω. Καὶ σεῖς, κύριοι, εἶπεν ὁ νέος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Γουγιῶνα, τὸν Ἀμιέτ καὶ τὸν Λεπρέτρ, τὸν γνωρίζετε;

— Ὁχι ἀπεκρίθησαν οἱ τρεῖς νέοι, καὶ ζητοῦμεν συγγνώμην ὑπὲρ τοῦ Μοργάν, ὅστις ἔκαμε λάθος.

— Φίλτατε Λεκὸν, εἶπεν ὁ Μοργάν.

— Τώρα ναί, διέκοψεν ὁ ταχυδρόμος, εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα ἀπαντῶ. Λοιπὸν τί θέλεις νὰ μοι εἴπῃς;

— Θέλω νὰ σοὶ εἴπω ὅτι ἂν δὲν ἦσο ὁ ἀντίποιος τοῦ θεοῦ Ἀρποκράτους, ὃν οἱ φίλοι

σου παριστῶσι μὲ δάκτυλον εἰς τὸ στόμα, ἀντὶ νὰ σὲ ρίψωμεν εἰς πλῆθος παρεκβάσεων, θὰ ἐμανθάνωμεν ἕως τώρα διατί ἡ ἐνδυμασία αὕτη καὶ διατί ὁ χάρτης οὗτος;

— Ἄν. δὲν τὸ ἔμαθες ἕως τώρα, εἶναι σφάλμα ἰδικόν σου καὶ ὄχι ἰδικόν μου. Φαίνεται ὅτι περιεπλανᾶσο μὲ κάμμιαν ὥραίαν Εὐμενίδα, καὶ ἐδέησε νὰ σὲ φωνάξωμεν δις· ἂν θὰ ἤρχεσο καὶ σὺ ὡς καὶ οἱ κύριοι οὗτοι δὲν θὰ ἦτο ἀνάγκη τώρα νὰ ἐπαναλάβω τὴν διήγησιν. Ἰδοὺ τέλος τί συμβαίνει· πρόκειται περὶ χρηματικοῦ τινός ποσοῦ τοῦ ταμείου τῆς Βέρνης, τὸ ὅποιον κατὰ διαταγὴν τοῦ Μασσένα ὁ στρατηγὸς Λεκούρβ ἐστειλεν εἰς τὸν πολίτην πρῶτον ὑπατον. Μικρὸν πρᾶγμα, ἑκατὸν χιλιάδες φράγκων, τὰ ὅποια ἐπειδὴ δὲν τολμῶσι νὰ στείλωσι διὰ Ζούρας, φοβούμενοι μὴ τὰ συλλάβωσιν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Κ. Τεϋσσονέτου, τὰ στέλλουσι διὰ Γενέθης, Βούργου, Μακῶνος, Διζῶνος καὶ Τρώης, ὁδὸν τὴν ὁποίαν νομίζουν ἀσφαλεστάτην.

— Πολὺ καλὰ.

— Εἰδοποιήθημεν περὶ τούτου παρὰ τοῦ Ρενάρδου, ὅστις ἀνεχώρησε κατεσπευσμένως ἐκ Γέξης καὶ τὸ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Τρονδέλην, ὅστις σταθμεύει εἰς Σαλόνην, καὶ ὅστις τὸ μετεβίβασεν εἰς Ὁξέρην εἰς ἐμὲ τὸν Λεκόχ, ὅστις διηλθον τεσσαράκοντα λεύγας διὰ νὰ ἔλθω νὰ τὸ ἀναγγείλω εἰς σὰς. Δευτερεύουσαι δὲ λεπτομέρειαι εἰσιν αἱ ἑξῆς. Τὰ χρήματα ἀνεχώρησαν ἐκ Βέρνης τὴν 28 Νιβῶζ, ἔτους ὀγδόου τῆς δημοκρατίας, τῆς τριπλῆς καὶ διηρημένης· θὰ φθάσωσι σήμερον εἰς Γενέθην, θὰ ἀναχωρήσωσιν αὐρίον μὲ τὴν ταχυδρομικὴν ἄμαξαν ἐκ Γενέθης εἰς Βούργον, ὥστε ἀναχωροῦντες τὴν νύκτα ταύτην, μεθαύριον δύνασθε, ἀγαπητὰ τέκνα τοῦ Ἰσραὴλ, νὰ συναντήσητε τὰ χρήματα τῶν κυρίων ἄρκτων μεταξύ Διζῶνος καὶ Τρώης πρὸς τὸ Βαρσουρσέν. Τί λέγετε;

— Συγγνώμην εἶπεν ὁ Μοργάν, λέγομεν ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν ὑπάρχει πλέον συζήτησις· φρονοῦμεν ὅμως ὅτι ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει δὲν εἶν' ἐπιτετραμμένον νὰ ἐγγίσῃ τις τὰ χρήματα τῶν κυρίων ἄρκτων τῆς Βέρνης, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξέλθωσι τῶν ταμείων αὐτῶν· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπαξ ἀλλάξωσι προορισμόν, δὲν βλέπω τὸν λόγον διατί νὰ μὴ ἀλλάξωσι καὶ δεῦτερον. Μόνον πῶς θὰ ἀναχωρήσωμεν;

— Δὲν ἔχετε ταχυδρομικὸν ὄχημα;

— Ναί, εἶνε διαθέσιμον.

— Δὲν ὑπάρχουσι δύο ἵπποι διὰ νὰ σὰς ὀδηγήσωσι μέχρι τοῦ προσεχοῦς σταθμοῦ;

— Εἶνε εἰς τὸ ἵπποστάσιον.

— Δὲν ἔχετε ἕκαστος τὸ διαβατήριόν του;

— Ἔχομεν ἕκαστος ἀπὸ τέσσαρα.

— Λοιπὸν;

— Λοιπὸν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐμποδίσωμεν μὲ τὸ ὄχημα μίαν ὁδοιπορικὴν ἄμαξαν ἐν τούτοις ἄς μὴ στενοχωρώμεθα καὶ ἔχομεν καιρὸν ἕως τότε.

— Καὶ διατί ὄχι; εἶπεν ὁ Γουγιών, δὲν βλέπω διατί ἀφοῦ κάμνουν ἐφοδὸν καὶ κυριεύουν μὲ μίαν λέμβον ἐν πλοῖον, διατί δὲν δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ κυριεύσωμεν μίαν ὁδοιπορικὴν ἄμαξαν μὲ ἐν ὄχημα. Ἄς προσπαθήσωμεν· τί λέγεις, Ἀμιέττε;

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸ θέλω· ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἀλλὰ τί θὰ κάμῃς τὸν ἀμαξήλατον;

— Τῷ ὄντι εἶπεν ὁ Γουγιών.

— Καὶ αὐτὸ προείδομεν. Εἰς ταχυδρόμος ἐπέμφθη εἰς Τρώην, ἐκεῖ θὰ ἀφήσητε τὸ ὄχημά σας εἰς τὸν Δελβώκην καὶ θὰ εὑρετε ἐτοίμους πρὸς ἀναχώρησιν τέσσαρους ἵππους, θὰ ὑπολογίσητε τὸν καιρὸν, καὶ μεθαύριον, ἢ μᾶλλον αὐρίον, διότι μεσονύκτιον ἤχησεν, αὐρίον μεταξύ τῆς ἐβδόμης καὶ ὀγδόης ὥρας τῆς πρωίας, τὰ χρήματα τῶν κυρίων ἄρκτων θὰ εὑρεθῶσιν εἰς ταραχήν.

— Ὑπάγωμεν νὰ ἀλλάξωμεν ἐνδυμασίαν; ἠρώτησεν ὁ Λεπρέτρ.

— Διατί; εἶπεν ὁ Μοργάν· νομίζω ὅπως νῦν εἴμεθα ὅτι δυνάμεθα νὰ παρουσιασθῶμεν.

Οὐδέποτε ταχυδρομικὸν ὄχημα ἔφερε βάρους ἀνθρώπων καλλιτέρον ἐνδεδυμένων.

Ἄς ρίψωμεν τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἄς εἰπώμεν νὰ μᾶς θέσωσιν ἐντὸς τῆς ἁμάξης φαγητόν τι ψυχρόν καὶ κάμμιαν δωδεκάδα φιαλῶν καμπανίτου οἶνου, ὅς ὀπλισθῶμεν, ἄς περιβληθῶμεν μὲ καλοὺς μανδύας, καὶ ἐμπρός.

— Στάσου εἶπεν ὁ Γουγιών, αὐτὸ εἶνε μία ἰδέα.

— Νομίζω ὅτι καὶ θὰ σκάσωμεν τοὺς ἵππους ἐν ἀνάγκῃ, ἀλλὰ θὰ ἐπανέλθωμεν ἐνταῦθα τὴν ἐβδόμην ὥραν τῆς ἐσπέρας καὶ θὰ φανώμεν καὶ εἰς τὸ μελόδραμα.

— Ὡστε θὰ ὑπάρχῃ ἀπουσία κατηγορουμένου ἀπὸ τὸ μέρος, ἐν τῷ ὁποίῳ διεπράχθη τὸ ἐγκλήγη, εἶπεν ὁ Λεπρέτρ.

— Βεβαίως, ἐξηκολούθησεν ὁ Μοργάν μετὰ τῆς ἀμεταβλήτου αὐτοῦ φαιδρότητος, διότι

εἶνε ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι ἄνθρωποι χειροκροτοῦντες τὴν Κυρίαν Κλοτίλδην καὶ τὸν Κ. Βεστρή· τὴν ὀγδόην ὥραν τῆς ἐσπέρας, εἶχον τὸ πρῶτὸ δόσοληψίας μεταξύ τοῦ Βάρ καὶ τοῦ Σατιλλῶν καὶ μετὰ τοῦ ἡνιόχου μιᾶς ταχυδρομικῆς ἀμάξης. Ἄς ρίψωμεν, τέκνα μου, ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάρτου ὅπως ἐκλέξωμεν τὴν θέσιν μας.

Καὶ οἱ τέσσαρες νέοι ἐκκλινον ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Κασσίνη.

— Ἄν εἶχον μίαν συμβουλὴν τοπογραφικὴν νὰ σᾶς δώσω, εἶπεν ὁ ταχυδρόμος εἶνε νὰ κρυφθῇτε ὀλίγον ἐκεῖθεν τοῦ Μουσοῦ. Ἄντικρυ τοῦ Ρικέη, ἰδοὺ (καὶ ὁ νέος ἔδειξεν ἐπὶ τοῦ χάρτου) ὑπάρχει ἐν πέρασμα, ἄγον πρὸς τὴν Σαούρσην, ἐδῶ. Ἐκ τῆς Σαούρσης ἔχετε μίαν ὁδὸν ὁμαλὴν, εὐθεῖαν ὥς ἐν ἰῶτα, ἥτις θὰ σᾶς ὀδηγήσῃ εἰς Τρώην. Ἐκεῖ θὰ εὗρητε τὸ ὄχημά σας, θὰ λάβετε τὴν ὁδὸν τῆς Σένσης, ἀντὶ τῆς τῶν Κολουμιῶν. Ἐκεῖνοι δὲ αἰτινες θὰ σᾶς ἰδῶσι διαβαίνοντας τὴν προτεραίαν, δὲν ἐκπλήττονται ἐὰν σᾶς ἰδῶσι νὰ διέλθῃτε καὶ τὴν ἐπαύριον, καὶ σεῖς θὰ εὗρεθῇτε εἰς τὸ μελόδραμα τὴν δεκάτην ὥραν, ἀντὶ νὰ ἦσθε ἐκεῖ τὴν ὀγδόην, ὥστε μήτε θὰ σᾶς ἰδῇ, μήτε θὰ σᾶς γνωρίσῃ κανεὶς.

— Ὅσον ἀπὸ μέρος μου παραδέχομαι, εἶπεν ὁ Μοργάν.

— Παρεδεχόμεθα ὅλοι, ἐπανέλαβον καὶ οἱ λοιποί.

Ὁ Μοργάν ἐξήγαγεν ἐν τῶν δύο ὥρολογίων, ὧν αἱ ἀλύσεις ἐρρίπτοντο ἐνθεν κακεῖθεν εἰς τὴν ζώνην του· ἦτο δὲ ἀριστοῦργημα τέχνης, ἀδαμαντοκόλλητον καὶ ἀνῆκε τὸ πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν Ἀντωνέτταν, ἥτις τὸ εἶχε δώσει εἰς τὴν δούκισσαν τοῦ Πολαστρὸν, καὶ αὐτὴ πάλιν εἰς τὴν μητέρα τοῦ Μοργάν.

— Μία ὥρα τῆς πρωίας, εἶπεν ὁ Μοργάν· ἀγῶμεν, διότι πρέπει τὴν τρίτην ὥραν νὰ μεταλλάσσωμεν ἵππους εἰς Λαγνύ.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ ἐκστρατεία εἶχεν ἀρχίσῃ, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Μοργάν, μὴ συμβουλευόντος πλέον, ἀλλὰ διατάκτοντος.

Ὁ Λεπρέτρ, ἀρχαῖος λοχαγὸς τῶν δραγῶνων, ὅστις ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του ἐδιοίκει, αὐτοῦ παρόντος ὑπῆκουεν ὁ πρῶτος.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, ἐν ὄχημα ἔχον ἐν ἑαυτῷ τέσσαρας νέους ἐντὸς μανδυῶν κεκαλυμμένους, εἶχεν ἐμποδισθῇ εἰς τὸν σταθμὸν

τοῦ Φονταινεβλώ, ὑπὸ τοῦ σταθμάρχου, ζητοῦντος τὰ διαβατήριά των.

— Ὡ! Νόστιμον, εἶπεν εἰς αὐτῶν τείνας τὴν κεφαλὴν ἔξω τῆς θυρίδος καὶ δίδων εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἰδίου προφοράν. Ἀπαιτοῦνται λοιπὸν καὶ διαβατήρια διὰ νὰ υπάγῃ τίς ἀπ' ἐδῶ μέχρι τοῦ Γροσβοᾶ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν πολίτην Βαᾶ; Μὰ τὴν πίστιν μου εἰσθε τρελὸς, φίλε μου. Ἐμπρὸς, ἀμαξηλάτα.

Καὶ ὁ ἀμαξηλάτης μαστιγώσας τοὺς ἵππους, διῆλθεν ἀνευ δυσκολίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ.

Ἄς ἀφήσωμεν τοὺς τέσσαρας κυνηγούς μας νὰ τρέχωσι πρὸς τὸ Λαγνύ, ἔνθα, χάρις εἰς τὰ διαβατήρια, τὰ ὅποια ὀφείλουσιν εἰς τὴν ἀγαθότητα τῶν ὑπαλλήλων τοῦ πολίτου Φουσέ ἀλλάσσουν τοὺς ἰδιωτικὸς αὐτῶν ἵππους, ἀντὶ ταχυδρομικῶν καὶ τὸν ἀμαξηλάτην αὐτῶν ἀντὶ ἐνὸς ταχυδρομικοῦ συνοδοῦ, καὶ ἃς ἰδῶμεν διατὶ ὁ πρῶτος ὑπατος ἐξήτησε τὸν Ῥολάνδον.

Ὁ Ῥολάνδος, ἀπελθόντος τοῦ Μοργάν μετέβη δρομαίως εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ στρατηγοῦ του· εὗρε δὲ αὐτὸν ὄρθιον καὶ σκεπτικὸν ἔμπροσθεν τῆς ἐστίας.

Εἰς τὸν θόρυβον τὸν ὅποιον ἔκαμεν οὗτος εἰσερχόμενος, ὁ στρατηγὸς Βοναπάρτης ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν.

— Τί ὁμιλίας ἐκάμετε; ἠρώτησεν ὁ Βοναπάρτης ἀνευ προοιμίων καὶ βασανιζόμενος ἐπὶ τῆς συνηθείας ἣν ὁ Ῥολάνδος εἶχε ν' ἀποκρίνηται συμφώνως πρὸς τὰς ιδέας του.

— Ἐκάμαμεν, εἶπεν ὁ Ῥολάνδος, μόνον παντοσιδεῖς φιλοφρονήσεις, καὶ ἀπεχωρίσθημεν ὥς οἱ καλλίτεροι φίλοι τοῦ κόσμου.

— Τί ἐντύπωσιν σοὶ προξενεῖ;

— Ἀνθρώπου κάλλιστα ἀνατεθραμμένου.

— Τί ἡλικίαν τῷ δίδεις;

— Τὸ πολὺ, τὴν ἡλικίαν μου.

— Ναί, οὕτω καὶ ἐγὼ νομίζω· ἡ φωνή του εἶναι νεαρά. Ἀλλὰ μὴ ἀπατῶμαι, Ῥολάνδε; Μὴ ὑπάρχῃ γενεὰ τις νέων βασιλοφρόνων;

— Ἐ! στρατηγέ μου, ἀπεκρίθη ὁ Ῥολάνδος ὑψῶν τοὺς ὤμους, εἶνε λείψανον τῆς ἀρχαίας γενεᾶς.

— Καὶ ὅμως, Ῥολάνδε, πρέπει νὰ κάμωμεν μίαν ἀλλήν, ἥτις νὰ ἦνε ἀφωσιωμένη εἰς τὸν υἱόν μου, ἂν ποτε ἀποκτήσω υἱόν.

Ὁ Ῥολάνδος ἔκαμε χειρονομίαν τινά ὡς ἂν ἔλεγε «Δὲν ἐναντιοῦμαι.»

Ὁ Βοναπάρτης ἐννόησε καλῶς τὰ ἐπίλοιπα.
— Δὲν εἶνε αὐτὸ μόνον ὅτι δὲν ἀνθίστασαι, εἶπε, πρέπει καὶ νὰ συντελέσης.

Φρικτίας τῶν νευρῶν διήλθε τοῦ σώματος τοῦ Ῥολάνδου.

— Καὶ πῶς, στρατηγέ; ἠρώτησε.

— Νυμφευόμενος.

— Καλὰ, καὶ λησμονεῖτε τὸν ἀνευρισμόν μου! εἶπε καγχάζων ὁ Ῥολάνδος, ἐνῶ ὁ Βοναπάρτης τὸν ἐθεώρει.

— Φίλτατε Ῥολάνδε, ὑπέλαβεν οὖπος, ὁ ἀνευρισμός δὲν εἶναι πρόφασις διὰ νὰ μείνης ἄγαμος.

— Νομίζετε;

— Ναί, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι ἀνθρώπος ἠθικός, θέλω ὅλοι νὰ νυμφεύωνται.

— Ἐγὼ ὅμως εἶμαι πολὺ ἀνήθικος εἰς τοῦτο ἀπεκρίθη ὁ Ῥολάνδος, καὶ προξενῶ σκάνδαλα μὲ τὰς ἐρωμένας μου.

— Ὁ Αὐγουστος, εἶπεν ὁ Βοναπάρτης, ἐξέδωκε νόμους κατὰ τῶν ἀγάμων, οὓς ἐστέρει τὰ πολιτικά αὐτῶν δικαιώματα.

— Ὁ Αὐγουστος;

— Μάλιστα.

— Ἀλλὰ θὰ περιμείνω νὰ γείνητε Αὐγουστος; τώρα ἀκόμη εἶσθε Καίσαρ.

— Ὑπάρχουσιν ὀνόματα, φίλτατε Ῥολάνδε, εἶπεν ὁ Βοναπάρτης πλησιάσας αὐτὸν καὶ θείς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω σβυνόμενα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Μοντρεβέλ εἶν' ἐξ ἐκείνων.

— Ἀλλὰ μήπως, στρατηγέ, ἐὰν ἐγὼ ἐξιδιοτροπίας, φαντασίας ἢ ἀνοησίας ἀρνηθῶ νὰ διαιωνίσω τὸ ὄνομά μου, δὲν εἶνε ὁ ἀδελφός μου;

— Πῶς; ἀδελφός σου; καὶ ἔχεις ἀδελφόν;
— Καὶ βέβαια ἔχω ἀδελφόν· διατί νὰ μὴ ἔχω;

— Ὅποιαν ἡλικίαν ἔχει;

— Ἐνδεκα ἕως δώδεκα ἐτῶν.

— Διατί ποτὲ δὲν μοι ἀνέφερες περὶ αὐτοῦ;
— Διότι ἐνόμιζον ὅτι ἐν παιδάριον εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ὀλίγον θὰ σὰς ἐνδιέφερεν.

— Ἀπατάσαι, Ῥολάνδε, ἐγὼ ἐνδιαφέρομαι εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς φίλους μου! ἔπρεπε νὰ μὲ ζητήσης κἀνὲν πρᾶγμα δι' αὐτὸν τὸν ἀδελφόν.

— Καὶ τί, στρατηγέ;

— Ναί εἰσαχθῇ εἰς κἀνὲν Γυμνάσιον τῶν Παρισίων.

— Ἐχετε πολλοὺς ἀπαιτητὰς περίξ ὑμῶν, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ ν' αὐξήσω τὸν ἀριθμόν των.

— Καταλαμβάνεις; πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς Παρισίους, εἰς τι Γυμνάσιον, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς ἡλικίαν θὰ τὸν εἰσαγάγω εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ συστήσω.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, στρατηγέ, ὡς νὰ εἶχον μαντεύσει τὰς καλὰς ὑπὲρ αὐτοῦ διαθέσεις σας, καὶ τὴν ὥραν ταύτην εὐρίσκεται καθ' ὁδὸν ἢ ἴσως ἐντὸς μικροῦ κινεῖ.

— Πῶς;

— Ἐγραψα, πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν μητέρα μου, νὰ φέρῃ τὸ παιδίον εἰς Παρισίους· διότι ἐφρόνουν νὰ εἰσαγάγω αὐτὸ εἰς κἀνὲν Γυμνάσιον, χωρὶς νὰ σὰς τὸ εἶπω, καὶ ὅταν ἤθελε φθάσει εἰς ἡλικίαν, νὰ σὰς ἀναφέρω, πεποισθὼς ὅτι ὁ ἀνευρισμός μου ἕως τότε δὲν ἤθελε μὲ ἀποστέλλει εἰς τὸν ἄλλον κόσμον· ἀλλ' ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ....

— Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ;

— Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ θὰ ἔγραφον ἐν τῇ διαθήκῃ μου καὶ δύο γραμμὰς πρὸς ὑμᾶς συνιστῶν ὑμῖν τὴν μητέρα, τὸν υἱόν, τὴν θυγατέρα, ὅλον τὸ κοπάδι.

— Πῶς, τὴν θυγατέρα;

— Ναί, τὴν ἀδελφὴν μου.

— Ἐχεις λοιπὸν ἀδελφὴν;

— Μάλιστα.

— Καὶ τί ἡλικίαν ἔχει;

— Δέκα ἐπτὰ ἐτῶν.

— Εἶνε νόστιμη;

— Θελητικὴ.

— Ἐπιφορτίζομαι νὰ τὴν ἀποκαταστήσω ἐγώ.

Ὁ Ῥολάνδος ἐκάγχασε.

— Τί ἔχεις; τὸν ἠρώτησεν ὁ πρῶτος ὑπάτος.

— Λέγω, στρατηγέ, ὅτι θὰ ἀνήρτων ἀνωθεν τῆς μεγάλης θύρας τοῦ Λουξεμβούργου μίαν σανίδα.

— Καὶ ἐπὶ τῆς σανίδος;

— Θὰ ἔγραφον «Γραφεῖον συνοικεσίων».

— Ἀ! ἀλλ' ἂν σὺ δὲν θέλῃς νὰ νυμφευθῇς, αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος νὰ κρατῇς καὶ τὴν ἀδελφὴν σου ἄγαμον. Ἐγὼ οὔτε τὰς γράϊας ἀγάμους, οὔτε τοὺς γέροντας ἀγάμους ἀγαπῶ.

— Δὲν σὰς λέγω, στρατηγέ μου, ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου θὰ μείνῃ ἄγαμος· ἀρκεῖ ὅτι ἐν μέλος τῆς οἰκογενείας Μοντρεβέλ ἐλκύει τὴν ὀργὴν σας μένον ἄγαμος.

— Λοιπὸν τί μὲ λέγεις;

(ἀκολουθεῖ)